

ELŐFIZETÉS:

Egész évre... 12 kor.
Fél évre... 6 kor.
Negyed évre... 3 kor.

*
A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 20 fill.
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 50 fillér.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
60 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomdájában fogadtatnak
el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fill.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fill.

Vasut az árvédelmi töltéseken.

— Pekánovits Imrétől. —

III.

Eddig az ármentesítésnek kezelő személyzete végig kocsizott a védőtöltésen, leszállt, a hol szükségeseznek látta. Ezután nem mehet kocsin, mert a vasut elveszi a töltéskoronának jelentékeny részét, vonaton ha megy, nem lát semmit, hajtánon nem mehet, mert ezt a vasutüzletszabályok tiltják. Nem marad más hátra, mint 80—100 kilométer vonalat ezután mindig és mindenkinek begyalogolni.

Kizártnak kell tekintenem azt is, hogy a vasutvállalat és az ármentesítő társulat közt a harmonikus egyetértés fennállhasson, kizárja azt a két nagy horderejű célnak elágazó természetű. A vasutvállalat a maga célját tartja szem előtt és ennek alárendeli az ármentesítés célját, annál inkább, mert a vasut létesítés nem a közérdek csirájából nyer életet, egyéni haszonérdek szüli azt, míg az ármentesítés a maga célját sokkal fontosabb célnak kell, hogy tekintse és ezért kell, hogy a vasut érdekeit, a mikor azt céljának elérése megkívánja, a maga nagyobb érdekeinek alárendelje.

Ezen ármentesítési vasuti szövetség mégis félreértésnek, hatáskör túllépési vádnak, kártérítési követelési pernek, vizálykodásnak és rossznak lesz szülőanyjává? Még meg sem kottetett a szövetség, az előmunkálati engedményes máris megfenyegeti a Sebes-Körös vízszabályozó és ármentesítő társulatot és ezzel valamennyi ármentesítő társulatot azzal, hogy nyíltan kijelenti, miszerint az ármentesítő társulatoknak nincs is jogukban megtagadni a védőtöltést a vasutépítéstől, nincs jogukban oly feltételeket szabni, a melyek ily vasut létesítését lehetlenné teszik.

És ha sikerülne a fenforgó aggodalmakat mind eloszlatni, azért maradna még mindig egy nyílt kérdés, a melyet szintén meg kell oldani.

Ugyanis 15—20 év lefolyása alatt előállhat az az eshetőség, a minek nézetem szerint feltétlenül be kell következni, hogy az ármentesítési töltésnek, a melyre a vasut felépült, — a töltés-
testben képződő kavicszsák, viztartó stb. stb. miatt — védképessége megszűnt és helyébe új

töltést kell építeni: ki fogja a 3—4 millióba kerülő új töltés építésének kötelezettségét magára vállalni?

Az államhatalom, a mely a védőtöltéseknek vasutépítési célokra való felhasználását engedélyezi, semmi esetre sem fog magára vállalni ily óriási kötelezettséget, az ármentesítő társulatok, a melyek milliókat képviselő védőtöltéseiket ugyis ugyszólván ingyen és ellenszolgalmány nélkül adják át tisztán nyereszkeskedési célra alakult vasuti vállalatnak, szintén nem vethetik magukat alá annak, hogy majd az új ármentesítési töltéseket is ők a saját vagyonukból építsék fel. Ezen kötelezettséget maga a vasutvállalat kell, hogy viselje. Csak az a sajnálatos körülmény forog fenn, hogy e kötelezettség kellő biztosíték nélkül értéktelen. Ha be is állana ezen különben előre látott esett, a vasutvállalat minden esetre vonakodni fog milliókat kilökní, ebből fog majd egy épületes, 10—15 évig huzódó per keletkezni, a mely pert az ármentesítő társulatok meg is fognak nyerni, a vasutvállalat pedig az új töltést meg sem fogja felépíteni, mert gondoskodni fog arról, hogy ne legyen miből, a vasutat pedig sem lefoglalni, sem elhanyagolni szabad. Nem fog más hátra maradni, mint az, hogy az új ármentesítési töltést is az ármentesítési társulat fogja felépíteni, ha vagyontát továbbra is biztonságban akarja látni.

Ha már az ármentesítési töltéseken építendő vasut annyit veszélyt rejt magában és annyi nehézséget okozhat az ármentesítés intézményének, nem lehet figyelmen kívül hagynunk azon feladatot sem, a melyet az ilyen vasut hivatva van megoldani, azon közgazdasági, közforgalmi érdekek fontosságát, a mely ily vasut létesüléséhez fűződnek.

Az árterületek legnagyobb részben már ki vannak építve a helyi érdekű vasutak, a melyek az általános közgazdasági érdek előmozdítják. A töltésen építendő vasutnak tehát az a célja és hivatása lehet, hogy a közgazdaságnak intenzívebb alakban szolgálatára legyen. Amde az ármentesítési védőtöltések rendszerint távol esnek a községek, a nagyobb községeknek ezen felül rendszerint már vannak is vasuti állomásaik: tehát az ármentesítési töltésen építendő vasut nem is tölthet be fontos közgazdasági hivatást.

Mint hogy hazánkban, különösen az alföldön, az utépítési anyag drágasága és hiánya miatt a közlekedési utak az év jelentékeny részében járhatatlanok, a helyi érdekű vasutaknak e hiányt kellene pótolni. Mint hogy azonban a védőtöltések rendszerint távol esnek a községek, ezeknek a töltésen építendő vasut nem sok előnyt nyújthatna, mert járhatatlan utakon terhet nehéz volna oda szállítani, tehát sem az ártér, sem az ártéri községek e távol fekvő vasut által nem sok előnyben részesülhetnek.

Ha a Sebes-Körös árterületét példának vesszük, akkor alig képzelhető el, hogy miként is lehetséges a Sebes-Körös folyó védőtöltésin egy vasutat építeni akarni, a mikor a Sebes-Körös folyó mentén 200—300 mtr. távolságban végig vonul egy helyi érdekű vasut. Ezen tervezett vasut csak Körösszeg, Szakál és Szeghalom községek érintenék, amde ezeknek már van vasuti állomásuk, csak hogy 200 méterrel távolabb. Alig hiszem, hogy ezen községek jóléte és boldogsága ettől függne, hogy 200 méterrel közelebb kapnak vasuti állomást. A többi községek részére, hogy e vasutól hasznuk legyen, külön-külön kiágazó vasutat kellene építeni és így egy 70—80 kilométer hosszú helyi érdekű vasutnak a mi árterületünkben 5—6 kiágazása volna, mely kiágazások összes hossza 50—60 kilométert tenne ki.

A helyi érdekű, különösen keskeny vágányu vasutaknak az alföldön akkor van közgazdasági, közforgalmi értéke, ha azok minden népesebb községet, nagyobb terjedelmű uradalmakat érintenek, a mit a védőtöltéseken építeni szándékoló vasutakkal megközelítőleg sem lehet elérni.

Ha végül a vasutépítés költségeit figyelembe vesszük, akkor lehetetlen gondolkozni nem esnünk a felett, hogy tulajdonkép mi célja is lehet a vasutvállalatnak azzal, hogy az ármentesítési védőtöltéseket kívánja vasutépítésre felhasználni. Igaz, hogy a védőtöltéseket ugyszólván ingyen kapja, kisajátítás számba vehető költséget sem képez, de ha azt tekintjük, hogy a védőtöltések koronája 3—4 méter, a melyből alig foglalhat el 1.0—1.5 métert a vasuttest, a többi részét pedig hozzá kell építeni és pedig 4—6 méter magasságban kell építeni az állomásokat, feljárókat, őrházakat és azon szakaszokat is, a hol a

A „BÁCSKA“ tárcája.

Tavaszzsal.

Irta: Grosschmid Mária.
(Németből.)

Már édesen ébred a szép tavasz újra;
Minden fakadoz vele összemosolygva;
Örvendve fogadja ezer madarát
És összesusog fuvalommal a nád...

Friss lombzatok hol összeborulnak,
Vidám zaja hangzik a fürgé pataknak;
A szép kikelet neki mily nagy öröm,
Jégzára alól szabadítani ba jön.

Mily gazdag is itt, vigadoz, úde minden!
Madár levegőbe, bogárka a fűben;
Oh, mennyi öröm helye mostan a tó,
Körötte-fölötte a sok vigadó...

S hol édes a lég száz berki virágtól,
Mellém kacagó madarak dala pártol;
S bár mentve a fagytól a föld, a liget,
Euybtlni e szív nem akar idebent!

Ujjonghat a föld; nőbet a vidámság;
Visszhangjukat itt, e kebelbe' ne várják!
Mélyére bezárva van holtan e szív,
Melyet életre a nap sohse hív!

Sarjadva a mag mielőtt meg is érett,
A dér megtűt és mind a fagyé lett!
Megölte e zord fuvalom a szívem'
S most egyre nővő bajomat viselem!

Úgy, mint a virág, ba megérte kemény fagy,
Nem lesz sohsem ép; egymásra lehullhat!
Hiába! a lány fuvalom jöhet ott!
Mind veszte virága! a szíve halott!

S ha még jön a nap sugara melegítve,
Hull, hull!... bemertül rohamosan a vészbe!
Oh, mint magam is! Körülöttem a kedv —
S annál sebesebben emészt a keserv...

Jobb lesz nekem is, jobb lesz, hogy a búval
Rejtsen el örökre a pusztá, sötét fal;
Maradjon az életöröm, kikelet!
Nem élteti már sugara szívemet!

Láng Á. József.

ROSSZUL SZÁMITVA.

Lucille kisasszony, a szinpad új csillaga, ki három hónap óta Páris összes gazdag ifjúságának fejét elbolondította, haza tér. Hanyagul engedi vállain lecsuszni a prémes köpenyt és sóhajtvá veti magát puba ottománjára.

— A kisasszony lehagolt? — kutatja Hortenzia, szobalánya.

— Lehagolva? Nem! De szerelmes, halálosan szerelmes!

Kéikedve mosolyog bizalmasa.

— Szerelmes?! És ki az a szerencsés?

— A szerencsés egy brillanscollier a Fredérique testvérek kirakatában és melyet birni akarok és birnom kell! — tódította a kisasszony, apró lábaival toppantva.

— Hát miért ne? — vonogatta vállait Hortenzia.

— Honnan vegyem a 2000 frankot, amibe kerül?

— Hisz kisasszonynak számos tisztelője van, itt van mindjárt a gazdag amerikai, hosszú lábaival és kimondhatatlan nevével — úgy hiszem jön is már — szakítja félbe a szobalány, midőn a csengő erősen megszólalt.

Elsiet a jövendőnek ajtót nyitni.

— „Az amerikai ur“ — jelenti és egy figyelmeztető pillantást vetve urnőjére, elmegy.

Sápadt arcu fiatal ember, szalmasárga hajjal és keskeny vállakkal, lép be. Az egyenesre vágott, bokáig érő szürkésárga kabát és sárgászürke, saroknélküli lábbelije egy pillanatra sem tagadják nemzetiségét.

Edeskés mosolylyal hajlik a kisasszony keze fölé és keskeny ajkait odanyomja nyulánk fehér ujjaira.

— Bucsuzni jöttem, holnapután visszatérek honomba, de ugy-e — és szerelmes pillantással nézve fel hozzá — Párisban eszközlendő későbbi látogatásaim alkalmával háza mindig nyitva lesz előttem?

— Persze — viszonzá nevetve.

— Nagyon szeretnék valami emléket adni önnek, de annak olyannak kellene lenni, mely kegyet találna szeméi előtt.

Anélkül, hogy sokat gondolkozott volna, közbe vág Lucille, kinek gondolatai még mindig a gyémántoknál tévelyegnek:

— Oh! Fredériquenél a Rue de la Paix-ben ott fekszik a kirakatban egy brillanscollier, amely a legboldogabb némberré tenné és önt a legjobb emlékezetben tartaná.

— Egy óra mulva legyen ön a legboldogabb a nap alatt — viszonzá udvariasan.

De elmúlik egy, két, három óra s az óhajtott ékszer még sem jön. A titrelmetlen szép nem tartja ki tovább, kimenőre készül és a Rue de la Paix-be hajt.

A collier még ott tündökölt a kirakatban.

— Nem volt itt senki, aki a colliert megvegye? — kérde.

— De igen, kisasszony; egy fiatal külföldi nagyon megbámulta és meg is akarta venni, de csak 1500 frankért; de 2000-en alul nem adhatom.

A kisasszony gondolkodik egy ideig és hirtelen felveti fejét.

— Titkot akarok elárulni — mondá. A colliert a fiatal ember nekem szánta és a különbözetet kiegyenlitem. Itt van 500 frank — mivel utolsó pénzétől megvált — és most küldje el a colliert a Grand Hotelbe mr. Dow Róbert lakására 1500 frankos számlával.

És megteszik.

Lucille hazatér és teljes vágyódással várja a holnapi reggelt, mely a pompás brillansok tulajdonosává teendő. Nyugalomra tér és csak akkor ébred, midőn a nap magasan áll az égen.

Megrázza csengetyűjét.

vasut a védőtöltéshez az éles kanyarok miatt nem simulhat. Ha még hozzávesszük, hogy egyes kiágazó vonalakat is kell egyes nagyobb községekbe és uradalmakba kiépíteni, akkor kitűnik az, hogy a vasutépítés a védőtöltésen kétszer annyiba kerül, mintha az a községek és puszták érintésével az árterén át végig kigyózna.

A vasut jövedelmezősége is nagyobb, ha az árteréhen húzódik végig, mint akkor, ha a védőtöltéseken építették.

Ha tehát a vasutépítés az ármentesítési védőtöltéseken rendkívül veszélyt rejt magában, aránytalanul nagyobb költségekkel jár, a közgazdasági és közforgalmi érdekeket kevésbé képes felölelni és a melletti a vállalati jövedelem is sokkal kisebb, mintha az az árterén épülne, e vasutvállalkozás szellemének gondolkodásmódját és célját valósággal mély homály fedi.

Villamos világítás.

— Szakvélemény. —

Városunkban tervezett villamos világítás tárgyában *Gergurov Milán* és *Szabó László* városi mérnökök nagy-érdékű, szakavatott és kimerítő véleményes jelentése, mely immár a villamos bizottság rendelkezésére áll egész terjedelmében így hangzik.

Tekintetes bizottság!

Folyó évi 4. számú megbízása folytán a tervezett villamos világítás tárgyában véleményes jelentésünket van szerencsénk a következőkben tisztelettel előterjeszteni:

A villamos világítás előkészítésére kiküldött bizottság jelentéseiből látható, hogy Versec, Nagy-Beeskerek és Kecskemét városokban a nyilvános világításhoz nagy feszültségű áram fejlesztetik, a mely azután megfelelő helyeken transzformátorok segítségével kis feszültségű, a világításra alkalmas árammá alakítatik át.

Mindhárom említett városban az üzem saját kezelésben tartatik fenn s a gépek szabályos működése következtében említésre méltó világítási zavarok ez ideig még egyik városban sem fordultak elő.

Az elektromos áram mindhárom városban magánosoknak is szolgáltatják ki s a városnak ebből származó bevétele jelentékeny összeget képvisel. A magánvilágításon kívül a közvilágításra Versecen 723 utcai izzólámpa, 39 ivlámpa, Nagy-Beeskereken 545 izzó- és 9 ivlámpa és Kecskeméten 587 izzó- és 16 ivlámpa szolgál. Ez utóbbi városban azonosítván még a színházban 746 drb izzó- és 2 iv-, a városi színházban 650 izzólámpa van.

Ezen három város világítására vonatkozó részletes adatokat egy kimutatásba összeállítva ide A/. alatt mellékeljük.

A beszerzett adatok alapján állította össze a villamos világítás tárgyában kiküldött szűkebb bizottság Zombor szab. kir. város villamosvilágítására vonatkozó B/. alatti jelentését, a melyben részletes javaslatot ad a központi telep elhelyezésére, a lámpák elosztására, az elektromos áramnak magánosok részére való szolgáltatására, továbbá a vizsükséglet fedezése tárgyában az a vezeték hálózat felállításának engedélyezése iránt teendő intézkedésekre vonatkozólag s végül a világítás műberendezéséhez szükséges gépezetek és egyéb anyagok szállítása tárgyában.

Az előbb említett jelentésben foglalt javaslatokra bátorodunk a következő néhány megjegyzést tenni.

I. Első sorban kiterjeszkedünk a felállítandó nyilvános utcai lámpák számára és azoknak az utcák és terekre való elosztására.

Az említett javaslat alapján az utcai lámpák felállítására vonatkozó ide C/. alatt mellékelte tervezetet elkészítvén, azon meggyőződésre jutottunk, hogy Zombor városa a javaslat értelmében felállítandó 50 iv- és 650 izzólámpával egész területén szépen és jól megvilágítható lenne ugyan, de azon körülmény, hogy ezen utcai világítás megközelítő számítás szerint

évenként legalább 19,000 frtba vagyis 38,000 koronába kerülne, akadályoz bennünket abban, hogy a közvilágítás megoldását a javasolt alakban és terjedelemben elfogadásra ajánljuk.

Ennélfogva a villamos lámpák beosztásáról egy második tervet készítettünk, a melyet, valamint az erre vonatkozó kimutatást D/. és E/. alatt van szerencsénk mellékelni azon javaslatl, hogy a villamos lámpákkal világítandó területet, az izzó- és ivlámpák tervezett számát és elhelyezését a kivitel alapjául elfogadni méltóztatssék.

Ezen terv szerint ivlámpák csak nagyobb tereken és erőteljesebb világítást igénylő fontosabb pontokon lennének felállítandók, ennek megfelelőleg az eredetileg javasolt 50 ivlámpa helyett csak 14 ivlámpa tervezetük.

Mint hogy az elektromos közvilágítás magánfogyasztás nélkül a városnak nagy pénzaldozatába kerülne s így a városnak az évenkénti üzemköltségekhez a magánosok részéről fogyasztandó áram fejében nagyobb összegre számítania kell, a lámpák elosztásánál azon elv volt irányadó, hogy azon utcák, utak és terek, a hol magánosok részéről nagyobb mérvű áramfogyasztás várható, a hol a forgalom nagyobb, az utcák és utak szélesebbek a lámpák sűrűbben helyeztessenek el. Általában azonban a lámpák elosztásánál a főterek és utak, hogy az utcai világítás mindazon utcákban és utakon, a hol eddig petroleum világítás volt, az eddiginél legalább háromszorta erősebb legyen.

Megjegyzendő itt, hogy a jelenleg petroleummal világított utcai lámpákat 6 normál gyertyafény erővel számítottuk.

A belváros utcáinak nagyobb részében, valamint a körutakon, bajai- és vaspálya-uton felállítandó lámpák száma akként állapított meg, hogy a tervezett világítás a mostaninál négyszerte nagyobb legyen. A mint a tervből látható, javaslatunk szerint a világítás nem terjedne ki a város egész területére, hanem csekély eltéréstől eltekintve, csakis azon területre, a mely ezidő szerint petroleummal már világítva van.

Az elektromos világítás bevezetése az eddig egyáltalán nem világított utcákba azon okból nem javasolhatjuk, mert az itt felállítandó csekély számú lámpához aránylag igen hosszú és költséges vezetékhalozat lenne szükséges s e mellett magánfogyasztásra számítani egyáltalán nem lehetne. A személy-, vagyon- és tűzbiztonsági szempontok kívánatosá teszik azonban, hogy az utóbb említett utcákban, ha már elektromos világítás be nem vezetetik, legalább a feleslegessé váló petroleum-lámpákból állítsassék fel annyi, hogy azok — habár gyengébben is — de világítva legyenek.

Javaslatunk szerint tehát városunk egész belterülete 14 iv-, 515 izzó- és 90 darab petroleumlámpa által lenne megvilágítva.

A mi a javaslatunknak megfelelő elektromos mű felállítási költségét illeti, az pontosan csak a vállalkozók által szerkesztendő részletes költségeloirányzat alapján lesz megmondható, hozzávetőleges számítás szerint azonban a berendezés költsége többre mint Nagy-Beeskereken, tehát 250,000 forint 500,000 koronával talán nem rugna.

Az elektromos utcai világítás évenkénti költségét e szerint 11,862 frtra, vagyis 23,724 koronára becsüljük, ezen kívül a petroleum világítás 90 darab utcai lámpával 1800 frtba, vagyis 3600 koronába s így a város egész belterületének világítása 13,662 frtba, vagyis 27,324 koronába kerülne.

Alapul véve a Nagy-Beeskerek városának 1900. évi költségeloirányzatában foglalt adatokat s azokat a mi viszonyainkra alkalmazva, a világítás évi üzemköltségét a következőkre számítjuk:

A berendezés költségeinek fedezésére, hogy a szükséges 250,000 forint beszereztessek a jelenlegi 96 frtos árfolyam mellett kerek számban eladandó 260,000 forint névértékű regále-kötvény, ennek évenkénti $4\frac{1}{2}\%$ kamatának megterítése a városnak 11,700 frt, személyzet fizetése 3200 frt, 6 lámpagyújtó 650 frt, napszámzó 3000 frt, hivatalszolga 240 frt, fűtőszén 13,000 métermáza á 80 kr 10,400 frt, kenőolaj: a) gépolaj 900 frt, b) hengerolaj 500 frt, irodai szükséglet 150 frt, javítások 1000 frt, összes kiadás 31,740 frt. Petroleum világítás 90 drb lámpával 1800 frt, összesen 33,540 frt; vagyis 67,080 korona.

Bevétel.

Miután Kecskeméten 26,000 frt, Nagy-Beeskereken az 1899. évi költségeloirányzat szerint 35,970 frt, Szatmár-Németiben a f. évi költségeloirányzat szerint 28,500 frt és Versecen az 1899. évi költségeloirányzat szerint 16,000 frt vétetik fel, mint a magánosok által megtérítendő összeg. Tehát e négy város között az átlag kerekében 26,600 frtot tesz ki, nálunk a magánosok által fizetendő áramhasználati díjból várható 20,000 frt, a városi közvilágítás megterítése 13,662 frt, összesen 33,662 frt, vagyis 67,324 korona, melylyel szemben a fentiek szerint a kiadás 67,080 koronát tenne ki.

A bizottsági jelentésben említve van, hogy városunkban a magánosok részéről nagyobb fogyasztás várható, mint Kecskeméten, ezen véleményt nem oszthatjuk, mert a jelentés szerint Kecskeméten a villamos világítás 185 előfizetőnél van bevezetve és körülbelül 6000 lámpa berendezve, míg Zomborban az ide F/. alatt esatolt jegyzék szerint eddigél csak 104 magánfél és csak 2438 izzó- és 12 ivlámpát jelentett be, megjegyeztetvén, hogy ezen kimutatásban a megyeház, városház, színház, laktanyák és a többi városi épületek felvéve nincsenek, ennek alapján az előbbi számításban a magánosoktól várható összeg nem mint Kecskeméten 26,000 frtra vagyis 52,000 koronára, hanem csak 20,000 forintra 40,000 koronára vétetett fel.

II. A mi a központi telep helyének megválasztását illeti, erre nézve, tekintettel az üzemhez szükséges nagy vízmennyiségre, a szénnek olcsóbb szállítási költségeire, határozottan azon véleményben vagyunk, hogy a központi telep a Ferenc-esatorna apatini-uti hidja és a csárdaépület közelében a város tulajdonát képező területen állítsassék fel. A központi telep helyének ezen választása mellett még a következő különösebb előnyök szólnak:

1. Nem kell idegen területet kisajátítani.
2. Ezen helyhez közvetet, tehát minden évszakban kényelmesen használható ut vezet.
3. A város központjától levő távolság csekélyebb, mint bármely más, a csatorna partján levő, a telephez felhasználható helye, ennél fogva a vezeték rövidebb, a költség kevesebb lesz.
4. A telep csekélyebb távolsága folytán úgy a telep tisztviselőire, mint az ellenőrzés tekintetében legmegfelelőbb ezen hely.

5. A központi telepen felállítandó épületekhez az építési anyagoknak, a berendezéshez, a gépek és szerelvények szállítása ezen helyre könnyen, tehát olcsón is történhetik.

Mindezen okokból a központi telep felállítására ismételtelen csakis ezen helyet ajánlhatjuk, a melyről a helyrajzot G/. alatt mellékeljük.

III. A mi a gép- és kazánházak, a lakásokat és irodai helyiségeket magában foglaló épületnek, a víz- és elvezető csatornáknak és a kéménynek építését illeti, az a mérnöki hivatal felügyelete alatt a világítási mű felállítására vállalkozó cég által készített tervek alapján, szakértő vállalkozó által lenne eszközöndő. A kazánok száma és nagysága, a gőzgépeknek száma és nagysága, a gőzgépeknek száma és munkabírása léorékben és a dinamogépeknek összesen 240,000 watt munkabírása úgy mint Versecen és Nagy-Beeskereken, Zomborban is elégszerű lenne.

Ezen berendezés egyidejűleg égv 4000 darab 16 normál gyertyafényű izzó- és 14 drb ivlámpa világítására elegendő lenne és ez városunk szükségletének hosszabb időn át meg fog felelni, a mint azt az előbb említett két város példája mutatja, a hol a belsőségben több ház és lakó van, mint Zombor városában.

IV. Az elektromos világítási rendszer megválasztása vállalkozni szándékozónak lenne fentartandó s csakis a pályázatok beérkezése után lenne a város által felkérendő elektrotechnikus szakértők által eldöntendő.

hogy városunk viszonyait figyelembe véve, mely rendszer és mely ajánlat legmegfelelőbb és legelőnyösebb.

V. Az elektromos áram vezetése, mint az itt már többször említett, városunkban is föld felett történék. Kivánatos lenne ugyan, hogy legalább a Kossuth Lajos-, Szt-János- és bajai-utakban, a Szent-Háromság- és Szt-György-téren földalatti kábelvezeték létesítsessék, mégis e tekintetben végérvényes határozat csak akkor lenne hozandó, a mikor ajánlattevők részletesen kidolgozott költségelőirányzatai már beérkeztek. Egyébként a vezeték méretezését és minőségét és oda alkalmazandó transzformátorok számát vállalkozni szándékozónak kell ajánlatukban részletesen körülírni.

VI. Az elektromos áramnak magánlakásokba való bevezetésére Kecskeméten a jótállási határidő alatt egyedül a vállalkozó cég jogosult. Versecen jelenleg a magánosok részére szolgáló vezeték az utcai vezetékhez az árammérő óráig csakis a városi villamosvilágítási művezetősége jogosult a megrendelő költségére elkészíteni.

Az árammérőtől kezdve a lakás belsejében szükséges vezetéseket és szereléseket a fogyasztó akár a városi elektromos mű vezetőséggel, akár más, de a hatóság által erre engedelmet nyert cég által eszközölthet.

VII. A villamosvilágítás behozatala tárgyában kiírandó árlejtéshez még a vállalati feltételeket kellene megállapítani.

Legcélzerűbb lenne, ha ezen feltételek megállapítására jogi és technikai szakértőkből álló szűkebb bizottság küldetnék ki, a mely a B. alatti jegyzőkönyvben már felsorolt vállalati pontokat kiegészítendő, így pl. intézkedni kell az egyes szállítmányok átvételéről, a netán teljesítendő részletekéről és azok határidejéről, a több vagy kevesebb munkáról, a felülvizsgálat módjáról és idejéről, az üzem ideiglenes és végleges átvételéről, a határidők be nem tartása esetén a szokásos kötbérről stb.

Jelentésünket ezzel befejezvé, mellékeljük az ezen ügyre vonatkozó hozánk érkezett összes iratokat és ajánljuk jelentésünket mielőbbi bizottsági tárgyalásra.

A zombori önk. tűzoltó-egylet közgyűlése.

A zombori önkéntes tűzoltó-egylet rendez évi közgyűlést folyó hó 22 én délután tartotta meg a városi háza nagytermében. A közgyűlés iránt az egyleti tagok körében nagy érdeklődés nyilvánult, a mit a megjelentek nagy száma — 95 tag volt jelen — fényesen tanusít.

A közgyűlés, melyen az elnöki tisztet a tűzoltó-egylet nagyérdemű parancsnoka Czedler János viselte, letárgyalta a közgyűlés napi rendjére kitézött következő pontokat:

A parancsnok évi jelentését, mely az egylet mult évi működésének bő képe, a közgyűlés általános tetszéssel fogadta és annak egész terjedelmében a közgyűlés jegyzőkönyvébe való felvételét határozatilag kimondotta.

Az érdekes jelentésből közöljük a következő adatokat: Az önkéntes működő tűzoltó tagok száma 135-re szaporodott. Tüzeset a lefolyt évben 36 volt, vakláma pedig 21. Reggeli gyakorlatokra a testület 34 esetben szállt ki. Egy ily gyakorlaton a bezdáni önkéntes tűzoltó-egylet Csirzka Konrad parancsok és Kuzmik segédtséget vezérelte alatt 12 tűzoltóval vett részt. Az egylet jelen volt a Bács Topolyán megtartott és a vármegyei tűzoltó szövetség által rendezett ülésen és versenyen Czedler János parancsnok vezetése alatt, Bertalan Imre szakaszparancsnok által vezényelt és Markovits Imre által felügyelt szakaszsal, a mely a versenyben a B. Topolya által kitézött díjat egy ezüst billikomot nyert.

A közgyűlés a szakaszban részt vett tűzoltóknak, Höss Károly, Dörfler Antal, Budimacz Vince, Kniebeier Mátyás, Adám József, Rajkovits Miklós, Adám Gyula, Karli Ferenc, Tilli József, Stebler Nándor, Rózsahegy Sándor, Haasz Gyula, Demituer András, Gombos Nándor, Vidákovits Ferenc, Mrava András és Bunyi András egyleti tagoknak az elért szép és kiváló siker jutalmaképpen dicsőre oklevéllel leendő kitéztesét egyhangulag kimondotta.

A parancsnokság létszámából 14 tag elköltözés, 42 tag kilépés, 5 tag elhalálozás miatt törtöltetett.

A jelentés kegyeletes szavakkal áldozott az elhunyt bajtársak Harp József, Lutz Ferenc, Metz Antal, Thum Vince emlékének. Végül parancsnok jelenté, hogy az országos tűzoltó szövetség őt a Brassóban tartott országos tűzoltó szövetségi közgyűlésben felügyelő bizottsági tágga választotta meg.

Ezután következett Bittermann Nándor egyleti pénztáros évi jelentése. A nagy gonddal összeállított és az egylet mult évi pénztári forgalmát, bevételeit és kiadásait, valamint vagyoni helyzetét teljesen kimerítő és kitéztesítő jelentését a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette és a tisztét ritka odaadással és lelkiismeretességgel betöltő pénztárosnak a fölmentvényt megadta és buzgó működésének elismerésül a közgyűlés jegyzőkönyvében megörökítendő hálájának és elismerésének adott kifeje-

zést és határozatként kimondta, hogy erről Bittermann Nándor jegyzőkönyvi kivonaton értesíttessék.

A szertáros, fogmágyar parancsnok, számvizsgálók jelentésének tudomásul vétele után a közgyűlés a szertáros díjazását évi 720 koronában állapította meg. A jövő évi költségvetés a szűkséghez képest a múlt évi költségvetés keretében állapított meg.

Több kisebb érdekű ügy tárgyalása után a közgyűlés elhatározta, hogy az újonnan belépő tagok a jövőben minden év május hó 4-én — a tűzoltók védszent-jének napján — szent misét hallgatnak és ez után a parancsnok kezébe eskü helyett kézfogással fogadalmat tesznek, hogy tűzoltói tisztiknek hiven és pontosan fognak megfelelni.

Ezután a közgyűlés megejtette a tisztújítást. Bittermann Nándor indítványára egyhangulag nagy lelkesedéssel az egyet örökös parancsnok, Czedler János parancsnok a jelenvolt tűzoltó bajtársak lelkes ováció között parancsnokká választott meg. Az alparancsnoki állás betöltésénél 11 tag titkos szavazást kért, a mely megejtetve a következő eredménnyel járt: Beadott 95 szavazat, ebből kapott Ehrlich Nándor, eddigi alparancsnok, ki nehéz állását mindenkor ritka lelkes buzgalommal töltötte be 85 szavazatot, 8 szavazat Mero Ignácra, 1 szavazat Szigethi Istvárra, 1 szavazat Rajkovits Miklósról esett és így általános szótöbbséggel Ehrlich Nándor választott meg.

Pénztárossá Bittermann Nándor eddigi pénztáros választott meg.

A további tisztújítás a következő eredménnyel folyt le: Mérnök: Kobut Henrik. Orvos: dr. Danninger Ádám. Választmányi tagok lettek: Bosnyák József és Perndl Dező.

Végül kiosztották a szolgálati érdemeket. Ilyeneket kaptak:

Czedler János parancsnok, Ehrlich Nándor alparancsnok, Demetrovits Sándor tb. alparancsnok, Pekánovits András oszt. par., Bittermann Nándor pénztáros, Szigethi István oszt. par., Török Károly sz. par., Eibach István sz. par., Nikelsz Antal fogmágyar, par., Czezer József segédtiszt, Cselyuska Antal, Bosnyák József, Császár Gyula, Csirszka János, Ehrlich József, Grätz András, Geresch János szertáros, Geszner Mihály, Kovács József, Ludvig József, Mészáros Lajos, Makk György kúrtós, Muszik János, ifj. Mrava András, Puskás Agoston, Tordy Ignác, Tápay Ágoston, Ugyr Mihály, Varga István, Vidakovits Ferenc, Hannel József, 15 évesek. — Bertalan Imre sz. par., Kobut Henrik mérnök, Gertner Ferenc, Gertner Rudolf, Kandler József, Matzitz Gusztáv, Szévald Lipót, Szemes József zászlótartó, Ulrich Vincze, Vass József, Városv László, 10 éves szolgálata után. Ezzel a tárgysorozat kimerülve elüklő parancsnok a közgyűlést bezárta.

Ujdonságok.

Személyi hír. Steiner báró altábornagy a napokban városunkban időzött és csapatsejteményt tartott a közös hadsereg zombori csapatai felett.

Gazdasági tudósító. A földmívelésügyi miniszter Weisz J. Frigyes csuroghi lakost a szabályai járásra nézve a gazdasági tudósító tiszttel bizta meg.

Iskolatogatás. Kottler Ottó, a bács-szeremi ág. h. ev. esperesség kis-kéri körlelkésze, folyó hó 23-án megvizsgálta az ág. h. ev. népiskolákat és a tapasztaltak felett megelégedését fejezte ki a tanítói karnak.

Tanári jubileum. Piller György a szabadkai állami tanítónépepző tanára folyó évi január hóban töltötte be tanári működésének 40. évét. Kartársai és tanítványai ez alkalommal folyó hó 24-én, György napján, nagyszabású ünnepélyt tartottak a kiváló tanár tiszteletére.

Városi közgyűlés. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1900. évi április hó 28-án délelőtt 9 órakor a városbáza nagyteremben rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. A kereskedelemügyi m. kir. miniszternek a zombor-ó-becsei vasútra megszavazott összeg és a csenoplai műút kiépítése tárgyában hozott rendelete. 2. A kórház és szegényház élelmézése tárgyában megtartott árjeltes eredménye. 3. A vármegyeház tulajdonát képező régi laktanyák megvétele. (3-ik szavazás.)

Tanulótársak találkozója. Petonszky Imre zombori m. kir. adótitzt felhívja mindazon volt iskolatársait, kik az 1890. évben a szabadkai községi fogynásiumban érettségiztek, hogy az akkori megállapodásához képest, a tíz éves találkozó megbeszélése végett jelenlegi tartózkodási helyüket vele mielőbb tudassák.

Hadbírósi ítélet. Hetessy Viktor honvéd-főhadnagyot ismeretes affairjéből kifolyólag — a mint érteltünk — a hadbírósi barom havi foglyár-fogságra és tisztí rangjának elvesztésére ítélte.

Pályázat. A zombori kir. ügyészségnek irnoki állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények 2 hét alatt nyújthatók be.

Diszgyűlés. A zombor-vidéki tanító-egyesület diszgyűlésének napirendje a következő lesz: Mayer Béla v. püspök, tiszteletbeli elnök megnyitó beszéde. Az egyesület története. Összeállította az egyet jegyzője: Nagy János, kupuszini tanító. A gyűlés előtt az ünnepélyes istentiszteleten Szántó Károly zombori tanító vezetésével a tanítók kara éneklő Führer C-dúr miséjét. Az egyesület tagjai közül a következőkből alakult az ének-kar: Hosszu Sándor, Pastyik Elek, Csája Ferenc, Orsbacher György, Gyurkov Pál, Thaly Kálmán, Bäcker Antal, Pevny Domonkos, Garzsik X. Alajos (káplán), Rauch Mátyas, Ulrich György, Klein István, Czifrusz Károly, Merscher Ferenc, Nagy János, Kőszegi Ferenc, Hankónyi Lajos, Kukity Mihály, Herold Antal, Czinkler Gyula, Jung Ignác, Kolozsvári Béla, Petényi József, Lévy Nándor, ifj. Karagits István. Ezekhez csatlakozik Rác-Militicsről hét tanító. — A rendezéssel a zombori tanító-társulat van megbízva.

Halálozás. Konyovics Iliá zombori földbirtokos Konyovits Madon városi törvényhatósági bizottsági tag édes apja, folyó hó 25-én életének 70. évében elhunyt. Temetése tegnap délután volt.

Budapesti ügétő verseny. A folyó hó 23-án Budapesten megtartott ügétő versenyen a Pista díj versenyben ifj. Vojnits Sándor „Matka“-ja a második lett és ezen helyét a második heat bajtásában is megtartotta.

Bácskai Néptanító. E címen Zomborban a megyei tanfériák közreműködésével nevelés-oktatásügyi lap jelen meg hetenként. Az első szám már megjelent igen változatos tartalommal. A „Bácskai Néptanító“ nem kizárólag szakcikkelyeket közöl, hanem úgy van összeállítva, hogy azt a szülők is haszonnal olvashatják. Így irányu lapra csakugyan szűksége van megyénknek és hisszük is, hogy úgy a tanítók, valamint a szülők is támogatni fogják. Az ügyesen szerkesztett eleven lapot melegen ajánljuk közönségünk figyelmébe.

Kamara-zene. Szerdán este volt az utolsó kamara-zeneestély. A városbáza nagyterme, a szakadó eső dacára, óriási közönséggel telt meg. A karzat is tömve volt. Örömmel konstataljuk, hogy közönségünk az egész ciklus alatt rendkívüli érdeklődést tanúsított a kamara-zene iránt, igazi gyönyörűséggel hallgatta az egyes darabokat és hódolt az interpretátorok művészi játékaiknak. Elismerést illeti az előadók kiváló vezérét, Paul Kálmánt, a ki ez estélyeket létrehozta. A szerdai estélyen Paul Mariska, Balla Aladárné, Ribiczey Kálmán, Csavojác János, Paul Kálmán művészi játékában gyönyörködött közönségünk. — A következő zeneművek kerültek előadásra: 1. Zongora bármás. Smetana F. Andante Maestoso. Finale presto. 2. Vonós négyes. Raubenecker G. Andante moderato. op. 7. 3. Zongora négyes. Beethoven op. 16. Andante kantabile. 4. Zongora ötös. Goldmark K. op. 30. Scherzo Alligretto conspirito. — Itt emlíjük fel, hogy városunkban egy filharmoniai társaság alakulása iránt mozgalom indult meg. A taggyűjtés már folyamatban van.

A Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulat választmánya f. hó 29-én, vasárnap délután 4 órakor választmányi ülést tart, a folyó ügyek elintézésé miatt. Ez alkalomból örömmel konstataljuk, hogy a társulat gyűjteményei lassan bár, de nap-nap után szaporodnak érdekes tárgyakkal. Legújában: Gergurov Milán Zombor város főmérnöke „Kulturgeschichte des deutschen Volkes. Von Dr. Otto Henne am Rhyn“ című nagybecsű művel, más két kisebb kötettel; Lallosevits Jakab zombori nagybirtokos Battináról származó 7 urna és bőgrét, halónehezéket, díszitményi eserepet, korongot, bronz láncföredéket és 10 drb többnyire római érmet; dr. Thim József apatini járásorvos „Gyöngyösi István Költeményes maradványai“ című két kötetes és „Magyar Virgilius, Rajnis Józseftől“ című becses műveket, több urnát, bronz tűt, bronz karpereceket; Weigand János urnát, bélyeges római téglát ajándékoztak a társulat muzeumának. Reméljük, hogy nemsokára érdemes lesz megnyitni a nagyközönség előtt is a társulat muzeumát. Nagyon sok érdekes régiség van már a muzeumban szép rendben fölhalmozva és igen kívánatos lenne, ha bizonyos napokon a muzeum a közönségnek rendelkezésre nyitva állana.

Zarándoklat Rómába. A jubileumi szent év alkalmából a magyarországi r. katolikusok nagy zarándoklata tegnapelőtt indult el a fővárosból. Az előkelő zarándok társaságot, Vaszyr Kólos hercegprímás közbejött gyengékedése folytán, Császka György kalocsai érsek vezeti. A zarándokok közt van Latinovits Pál országyűlési képviselő is.

Ifjúságom. Herold Gyula Béla lapunk munkatársa, kitől már sok szép versét közöltünk, „Ifjúságom“ című kötetben kiadja verseit. A szerző a következő előfizetési felhívást adta ki: „Ifjúságom“. Ezen a címen bokretába fűzöm mindazt, a mi ez ideig a tollam alól kikertült. Az egész nem sok, nem is új. De hát nem is akartam én soha se könyvet írni; csak olyankor írtam én, ha lekemet elfogta az a lágy, harmonikus hangulat, az az édesen zsongó búbajos érzés, minőt millió és millió kebelben egyformán fakaszt fiatal lelktünk nemes idealizmusa, ábrándos szerelmünk üdve, kinja; csak is ilyenkor írtam, mert jól esett; írtam, mert megvizsgáltam a szenvedések keserű óráiban. És most szülővármegyéink lelkes közönségének pártfogására ajánlva egy bokretába kötöm őket; talán akad valaki, kinek lelkeben visszhangra talál, a ki, bárha pillanatra is, elmereng rajta. — Az izléssel és csinnal kiállított kötet május hó végén Bittermann N. és fia kö- és könyvnyomdájából kerül ki. Ara 2 korona. A megrendelések és előfizetési pénzek alulírott szerző címére kéretnek küldetni. Kelt O-Szivacon, 1900. április havában. Herold Gyula Béla. Az ifjú szerző kötetét melegen ajánljuk költsétkedvelő közönségünk figyelmébe.

Gazdasági ismétlő iskolák néptanítóknak. A földmívelésügyi miniszter a gazdasági ismétlő iskolák vezetésére hivatott néptanítóknak gazdasági kiképzése céljából folyó évi július hó 1-től 28-ig az adai és ugyancsak f. évi augusztus hó 2-től 29-ig a szabadkai földmives iskolákon 20—20 néptanító számára négyhetes gazdasági tanfolyamokat rendez. A négyhetes tanfolyam tartamára minden felvett néptanító egyszáz (100) korona általánosan részestül, melyből utiköltség, ellátás, szóval minden költség fedezendő lesz. A tanfolyamokra tényleg alkalmazásban lévő oly néptanítókat vétetnek fel, kik mezőgazdasági tanfolyamon még nem vettek részt. A tanfolyamra való fölvételre a tanítók az illetékes vármegyei tanfelügyelőségük útján jelentkezhetnek.

Katonáskodó tisztviselők érdekében a minisztertanács fontos újítást léptetett életbe. Az állami alkalmazottakra vonatkozólag ugyanis kimondta, ha katonai kötelezettségük teljesítését — akár mint egyéves önkéntesek, akár mint három évre besorozottak, vagy póttartalékosok — megkezdik, kiképzetésük ideje, tehát két hónap alatt, teljes illetményeik élvezetében maradnak és ezen időn belül állásuk be sem tölthető. A belügyminiszter azt is kijelentette, hogy nem lesz észrevétele az ellen, ha a törvényhatóságok az előforduló esetekben hasonló módon intézkednek tisztviselőikkel szemben.

Halálozás. Gyászlapot vettünk Bács-Almásról, mely egy ottani uri család gyászát jelenti. Kardosavszkai Kardos Györgyné sz. almási Kovacsik Zsuzsanna urasszony halt el 71 éves korában. A köztiszteletben állott matronát folyó hó 25-én temették el nagy részvét mellett Bács-Almásban.

Eljegyzés. Keszler József csuroghi tanító eljegyezte Trinksz Ida kisasszonyt Csuroghról.

Közvágóhid Csantavéren. Csantavér község közvágóhidát építettett. Az építés költségei 4438 kor. 96 fillérben vannak megállapítva.

Eljegyzés. Hönig Mór prigl.-sz.-iváni tanító eljegyezte Fuchs Malvin kisasszonyt, Fuchs Hermann kereskedő leányát Vágújhelyen.

Nazarénusok áttérése. Bács-Doroszlóról írják lapunknak: A nagybéten Horváth József és Takáts Károly nazarénusokat Horváth Gyula káplán megkeresztelte. Lassan-lassan kivesz B.-Doroszlón a nazarénus szekta. A fiatalabb nemzedék régi anyjának a r. kath. egyháznak kebelébe tér vissza, amelyet apáik elhagytak, csak öregek vannak még, akiknek halálával lehall a fonyadt gyümölcs és kidől a fa, mely erős gyökeret nem is verhetett.

A telegkönyvvezető vádja. Legközelebb érdekes perben tart tárgyalást a szegedi büntető járásbíró. A vádlott Pethő János dr. palánkai kir. járásbíró, a panaszos pedig az ottani nyugalmozott bírósági telegkönyvvezető. A pert eredetileg ott kellett volna tartogatni, de mivelhogy a járásbíró a vádlott, a kir. kuria a per megtartására a szegedi járásbíróhoz delegálta. A peranyagot a járásbíró és a telegkönyvvezető között előfordult torzalkodás képezi. A járásbíró egy alkalommal följelentést tett Pinczehelyi Gábor bírósági telegkönyvvezető ellen, hogy a hivatali ügyekkel kereskedik és a felektől jogtalanul pénzt vesz fel. A felsőbb bíróság ekkor fegyelmi eljárást indított a telegkönyvvezető ellen. Hosszu ideig folyt a vizsgálat, de a vádak nem nyertek beigazolást. A telegkönyvvezető mindazonáltal nyugdíjazták. A telegkönyvvezető nem régebben rágalmas miatt indított pert Pethő János dr. járásbíró ellen. A járásbíró vád alá is helyezték. A tárgyalást azonban a kuria által delegált szegedi járásbíró fogja a perben megtartani. A járásbíró és telegkönyvvezető bűnpírét a törvényszék elnöke Csernyus Gábor dr. kir. járásbírnak osztotta ki.

Kompközlekedés megnyitása. Hatalmasan megdagadt pár nappal ezelőtt a Duna, minek következtében f. hó 19-én Gombos és Erdőd állomások között beszüntették a vasúti kompközlekedést. Ot napon át a Duna túlra igyekező utasok kénytelenek voltak Budapest érintésével tenni meg utjukat. Két nappal ezelőtt apadni kezdett a Duna és ma már medrében van a víz és a kompközlekedés zavart nem szenved. Ennek folytán az államvasutak igazgatósága megnyitotta újból a kompközlekedést.

A koronaérték és a gazdák. A földmívelésügyi miniszter abból az alkalomból, hogy a kötelező koronaérték számítás ez év elején életbe lépett és hogy a budapesti áru- és értéktőzse akként határozott, hogy a hivatalos árfolyam jegyzéseiben a gabonára nézve az eddigi érvényben volt 100 kilogrammos súlyegység helyett 50 kilogrammos súlyegység jegyeztessek, valamennyi törvényhatóságokhoz és valamennyi egyesülethez leiratot intézett, hogy különösen azok a kisgazdák, földmivesek és munkások, kik ezen intézkedésekről hírlapok útján egyáltalán nem, vagy nem kellő időben értesülének, azok nagy horderejére saját érdektükben egy hivatalos, mint társadalmi uton minél behatóbban figyelemztessek.

Táncmulatság. A torzasi értelmiség f. hó 21-én a „Kaszinó“ helyiségeiben igen sikerült táncmulatságot rendezett, mely a megjelenteket a hajnali harangszóig együtt tartotta a legfesztelebb jó kedvben. Jelen voltak, asszonyok: Hetteszheimer Peterné, Holzmann Ignácné, Löbl Adolfné, Löbl Károlyné, özv. Löblné, Messinger Jakabné, Schneider Vilmosné, Schneider Lajosné, dr. Tessényi Pálné és a mi Pepi tantink. Lányok: Bodor Mariska, Czipszer Janka, Löbl Paula, Messinger Karolin és Schick Elza.

Palics fürdő. A Palics fürdő folyó évi május hó 1-én nyílik meg és a közhasználatnak átadatik. A palicsi parkban az idén is Piros Józsi jeles zenekara fog játszani.

Szatócok italméresi joga. A szatócoknak egy régi sérelme nyert most orvoslást a miniszter rendelkezése folytán. Nem régen ugyanis kormányhatósági rendelettel megtiltották, hogy szatócsholtban, vagy oly helyiségekben, amely a szatócsholttal közvetlen összeköttetésben van, szeszes italokat mérjenek ki. Ezt a szatócok igen sérelmesnek találták és többször kérelmeztek megváltoztatását. Most végre a miniszter megengedte, hogy a szatócsholtok melletti helyiségekben, hova a boltból átjárás van, szeszes italokat lehessen kimérni, úgy azonban, hogy vasárnap munkaszünetkor az ajtó elzárható és az italméresi helyiségnek az utcára külön ajtaja legyen.

Régi bélyegpek. A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, a melyben az o. é. régi lelvéjegyek, valamint január hó 1-én forgalmon kívül nem helyezett régi postai értékkek érvényességének idejét f. é. szeptember hó 30-ig meghosszabbítja. Ennélfogva a krajcárban számított lelvébélyegpek és levelező-lapok még szeptember végéig használhatók.

Szöveggyár Uj-Verbászon. A létesítendő nagyszabású szöveggyár ügye végleg tisztázódott. E szerint a gyárat Henrich János és fia wildenschemerti cég állítja föl ezer szöveg-székre, ezenkívül háromszáz szöveg-székét az egyes asszonyoknál helyezett el. Verbász községe 500.000 darab téglát, tíz hold ingyen helyet a gyárápítás céljaira és 15 évi községi adómentességet ad. Hegedüs Sándor miniszter a gyáralapítás iránt messzemenő áldozatkészséget tanúsított. A gyár építését már legközelebb megkezdik.

Elveszett inas. Furesa eset történt a napokban Cseszkó Antal szabadkai tizenöt éves inas gyerekekkel. A bács-topolyai vásáron volt arukkal és ott vig társaságba keveredve, alaposan elázott. Éjjel felpakolták a kocsi a kocsi és mentek haza: Szabadkára. Az inasgyerek a kocsi derekban fektült egy lánán, a mámortól elaludt és leest a kocsirol. A kocsin ülők csak Szabadkán vették észre, hogy Cseszkó hiányzik és keresni kezdték, de nem találták. Időközben valaki jelentette a mentőknek, hogy Sándoron tul egy fiatal gyerek fekszik az országúton és nem lehet felébreszteni. A mentők kivonultak és behozták a holtreszeg inasgyereket és mestere házába vitték.

Uj férfikarok. Az „Apolló“ c. magyar férfikar-gyűjtemény XIV. évfolyam harmadik száma a következő karokat közli vezérkönyvben és négy szölamban: 273. kar. Goll János átdolgozásában: A burok néphymnusa (Rees C. F. után), 274. kar. Genée R. Pepi tánt (humoros kar), 275. kar. Neumaun S. A. A sir nyugalma gyászkar, 276. kar. Kothé B. Ave Maria stella. Egyházi kar. — Az Apolló egész évi előfizetési díja egy pld. vezérkönyv és négy szölamért 5 kor. Postai küldemények címzendők Budapestre, az Apolló szerkesztő-kiadóhivatalába, VI. ker. Lázár u. 18. sz. a.

Sertésvész. Bács-Földváron a sertésvész fölléptét állapította meg az illetékes hatóság.

Családi tragédia. Baka József ludas-pusztai földműves két fiával, János és Ferencel saját tanyáján gazdálkodott. A két fiú közül János erőszakos, rakoncátlan fiú volt, aki szüleivel folyton hadilábon élt. A husvétii ünnepek alatt is édes atyját egy husáng doronggal megütötte azért, mert az öreg nem engedte lovait befogni, hogy a városba mehessen locsolni. Csütörtökön újból összekapott édes apjával és fejszét emelt reá, de Ferenc öccse ebben megakadályozta. E pillanatban az öreg Baka kiragadta fia kezéből a fejszét és apai haragját nem bírva fékezni — mintegy önkívületi állapotban — izmos karjával fia fejére lecsapott, még pedig oly erősen, hogy az boltan rogyott a földre. Az apát a rendőrség letartóztatta, a fiú holttestét pedig beszállították a szabadkai városi kórházba.

A főváros könyvvásárlása. Köztudomású, hogy ez évben indul meg b. Eötvös József összes munkáinak első végleges teljes kiadása, melynek jövedelme b. Eötvös Loránt nagylelkűségéből a „Tanítók Háza“ javára fordítatik. Budapest székesfőváros tanácsa most elhatározta, hogy e kiadást az összes fővárosi községi iskolák számára megszerzi. Így a főváros kilencvenhat példányra fizetett elő iskolái számára. A nemes példát bizonyára követni fogják a megyék és vidéki városok is, mert nincs magyar író, kinek művei az ifjúság szellemére és erkölcsére nemesítőbben hatnának, mint éppen Eötvös munkái. De a kiadás jótékony célja is kívánatosá teszi, hogy a megyék és városok megszerezzék e munkákat iskoláik számára, ilyképen támogatván a nélkülözéssel küzdő derék magyar tanítóságot. Vajba minél több törvényhatóság követné Budapest székesfőváros nemes példáját.

A „**Vasárnapi Ujság**“ április 22-iki száma 32 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „A Szent István-terem királyképei“ (képekkel, Roskovics Ignácnak a budai királyi palota Szent István-terme számára készített festményei után.) Szana Tamástól. — „Szomorú tavasz.“ Kötlemény Pásztiótl. — Regénytár: „Vásárolt szivek.“ Regény. Irta Máriaffi Dávid. (Goró Lajos rajzaival). — „Cougourdan Mária.“ Regény. Irta Mouton Jenő. Franciából fordította Sárossy Bella. (A párisi kiadás eredeti illusztrációival). — „A becsületes megtaláló.“ Elbeszélés. Irta Léon Tinseau, fordította Kovács A. — „A világiállások multjából.“ — „Páris szépsége“ (képekkel). — „A hazai postagalamb-tenyésztés“ (képekkel). Maloschik Ferencétől. — „Gulner Gyuláról“ (arcképpel). Egy képviselőtől. — „A Nemzeti Színház új igazgatója“ (Beöthy László arcképevel.) Sztrij Dénestől. — „Képek a tavaszi kiállításból“ (képekkel Pallya Czelesztin és Spányi Béla festményei után.) — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyetek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 4 kor., a „Politikai Ujdonságokkal“ együtt 6 kor. Megrendelhető a Franklin-társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV. ker. Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 80 fillér.

A legfiatalabb magyar komponista. A legfiatalabb magyar komponista bagotai Lengyel Ernő. Hat esztendő rőzsás, okos arcu kis fiú. A Fővárosi Lapok-nak m. heti számában van lenyomatva az arcképe egy kompozíciójával egyetemben. A gyerek-komponista a zeneakadémia ösztöndíjas növendéke, anyja azonban nagy nyomorúsággal küzd s félős, hogy a kis fiú talentuma bepusztul a nagy szegénységbe. Erre hívja föl egy érdekes cikkben a publikum figyelmét Thury Zoltán. Az érdekes, magas színű szerkesztett újság m. heti száma is gazdag úgy szöveg dolgában, mint illusztrációkban. Mutatványszámokat kívánatra szívesen küld a kiadóhivatal. (Budapest, V. Hold-utca 15.)

Irnoki állást elnyerni óhajt községben egy jó irással bíró, magyarul, németül és szerbül beszélő fiatal ember, ki hasznavehetősége igazolásul hajlandó próbaidőre is kimenni. Bővebbet a kiadóhivatalban.

A közigazgatás reformja.

A belügyminiszteriumban külön kodifikáló osztály működik ez év eleje óta s az osztálynak egyéb feladatai között első sorban az a megbízatása, hogy a közigazgatás reformját készíti elő. Valamint megemlékeztünk röviden arról is, hogy az osztály e reform-munkát első feladatául az anyag összegyűjtését tekintti. Az anyag egy része már együtt van, a többi pedig külföldi tapasztalatokból s a belföldi viszonyok további figyelembe vételéből állítják össze. Ha a szükséges anyag mind együtt lesz, következik az anyag rendezése, a megfelelő javaslatok kidolgozása — s azután, a mire nagy súlyt fektet Széll Kálmán — a javaslatok megvitatása. Ha mind e retortákon keresztül mentek a munkálatok, csak azután kerülnek majd a törvényhozás elé.

A sorrend, a melyet a nagyfontosságú reformban követni fognak, elűt az eddigi felfogásoktól. Idáig ugyanis a volt belügyminiszter arra az álláspontra helyezkedett, hogy ő a közigazgatás reformját alulról csinálja meg s úgy halad fölfelé. Volt megint olyan, a ki felülről óhajtott megkezdenni a közigazgatás kiépítését s felülről haladt volna azután lefelé, a község reformálásáig. Mind a két felfogás mellett szóltak az argumentumok, de mind a kettő tekintélyes akadályba is ütközött. Ennek folytán Széll Kálmán regiméje alatt az a felfogás győzött, hogy előbb megalkotandó az egész közigazgatási reform s miután a javaslatok szerves egésze megvan, akkor aztán sorba tárgyalhatja a törvényhozás valamennyit és következhetik az életbeléptetés.

Ennek az elvnek az alapján foly most a munka az egész vonalon. De ezzel kapcsolatban, vagyis még a nagy reform előkészítő stádiumában s szorgalmasan dolgoznak olyan alapvető munká-

latokon, melyek a nagy közigazgatási reform keresztülvitelét megkönnyíteni vannak hivatva.

Igy a többek között készen van a községi közigazgatási tanfolyamokról szóló reform, mely régóta érzett hiányt fog pótolni. Kilenc vagy tíz ilyen tanfolyam felállítását tervezik, természetesen az ország különböző részeiben és a megfelelő arányos beosztással. A tanfolyamra érettségi vizsgálatokat sikerrel letett ifjakat vesznek föl és ha a polgári iskolát idővel reformálni fogják hét osztályra, akkor a polgári iskolát végzett növendékek is jogosítva lesznek e tanfolyamban való részvételre. Ez intézkedés életbeléptetése maga után fogja vonni a körjegyzői vizsgálóbizottságok megszűnését. Ez azonban erős biztosíték lesz arra, hogy a közigazgatás alaposan képzett, a fokozott adminisztratív igényeknek megfelelő erőket fog kapni, a mi a jó közigazgatásnak első feltétele.

Eleinte úgy tervezték, hogy ez a reform már májusban a törvényhozás elé kerül és elintézés után még ez év szeptemberében életbe léptethető. Hogy a delegáció tárgyalásai és a kvóta-ügy mellett az az eredeti terv keresztül vehető-e, az tisztán technikai dolog. Mindenesetre öröndetes volna, ha megvalósíthatnák.

Másik és nem kevésbé fontos kérdés, melyet Széll Kálmán miniszterelnök már jelzett a parlamentben is, a közigazgatási tisztviselők anyagi helyzetének javítása. Tudvalevő, hogy tisztviselőink Ausztria tisztviselőivel egyenlő dotációban részesüljenek, szükséges a mostani 100 millió fizetéshez még mintegy 35 millió. Ezt a 35 milliót adott pénzügyi helyzetünkben ma csak úgy teremthetjük elő, ha a kormányzat minden ágában a lehető egyszerűsítést keresztül viszik és a felesleges állások fizetésének megtakarításával javítják a tisztviselők anyagi helyzetét. Ezt az egyszerűsítést minden miniszter a maga kormányzati körében tanulmányozni fogja, annak idején megteszi javaslatait, az összes javaslatokat értekezlet elé bocsátják s ha ekként az ügy kellően megérett, a törvényhozás elé kerül.

Menet-rend.

(1899. évi október hó 1-től.)

Az október hó 1-től érvényes vasuti menetrend szerint Zomborban a következő időkben érkeznek, illetve indulnak a vonatok:

1. **Szabadka felé indulás:** Reggel 6 óra 46 percek személyvonat, déli 11 óra 54 percek személyvonat és esti 8 óra 35 percek vegyesvonat.
2. **Szabadka felől érkezés:** Reggeli 6 óra 45 percek személyvonat, délutáni 3 óra 34 percek személyvonat és esti 8 óra 34 percek személyvonat.
3. **Gombos felé indulás:** Reggeli 6 óra 55 percek vegyesvonat, délutáni 3 óra 41 percek személyvonat és esti 8 óra 41 percek személyvonat.
4. **Gombos felől érkezés:** Reggeli 6 óra 39 percek személyvonat, déli 11 óra 47 percek személyvonat és esti 8 óra 25 percek vegyesvonat.
5. **Baja felé indulás:** Reggeli 7 óra 5 percek személyvonat, délutáni 4 óra 5 percek vegyesvonat.
6. **Baja felől érkezés:** Reggeli 6 óra 25 percek vegyesvonat, délutáni 3 óra 23 percek személyvonat.
7. **Újvidék felé indulás:** Hajnali 2 óra 55 percek vegyesvonat, reggeli 7 óra 30 percek személyvonat, délutáni 3 óra 51 percek személyvonat.
8. **Újvidék felől érkezés:** Reggeli 6 óra 30 percek személyvonat, déli 11 óra 30 percek személyvonat, esti 7 óra 17 percek vegyesvonat.

Felolós szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-üggyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN ÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Egy magánjáró 3-2

8 lóerejű cséplőgép

szabad kézből eladó.

Bővebbet a kiadóhivatal.

Eladó ház.

A szivaci-uton 255. szám alatt levő, a „Zöldfához“ címzett vendéglő-épület szabadkézből eladó.

Bővebbet ugyanott

Vass Andrásnál.

Meghívó.

A zombori kerületi betegsegélyző pénztár igazgató-ságának folyó évi április hó 24-én kelt határozata értelmében a zombori kerületi betegsegélyző pénztár által **folyó évi május hó 13-án** (határozatképtelenség esetén május hó 20-án) **délelőtt 10 órakor** a pénztár hivatalos helyiségében tartandó VII. évi rendes közgyűlésre van szerencsénk a t. közgy. kiküldött bizottsági tag urakat tisztelettel meghívni.

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatósági jelentés a pénztár 1899. évi működéséről.
2. Az 1899. évi zárszámadás és mérleg feletti határozat tárgyalása, illetve a felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása.
3. Alapszabályaink 25. és 28. §-ai értelmében 6 felügyelő-bizottsági és a választott bíróságba 6 rendes és 3 póttagnak megválasztása.
4. Netáni indítványok, melyek azonban 24 órával a közgyűlést megelőzőleg írásban beadandók. Zomborban, 1900. évi április hó 24-én.

Az elnök távollétében:

Eckert Pál,
pénztárnok.

Horváth Pál,
ig. alelnök.

Jegyzet. Az 1899. évi zárszámadás és mérleg az érdekeltek által a kerületi betegsegélyző pénztár hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthető.

860. szám.

fig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Szántova községében fűresedésben levő közrendőri állásra ezennel pályázat hirdettetik.

A folyamodványok alulírott elüljárókhöz a szabályrendelet értelmében felszerelve **folyó évi április hó 30-ig** benyújtandók.

A rendőr fizetése havonként utólagosan 42 korona. A fegyverzetet a község, az egyenruhát azonban a rendőr sajátjából tartozik beszerezni.

Szántova, 1900. évi április hó 17-én.

Odry Andor, **Deszecsár Máttyás,**
jegyző. 2-2 bírő.

3. szám.

biz. 1900.

Hirdetmény.

A titeli kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság 1900. évi április hó 21-ik napján 3764. szám alatt kelt végzésével kiküldött bizottság zömmel közhírré teszi, hogy Vilova községre vonatkozólag az 1886. XXIX. t. c. 15-18. és az 1889. XXXVIII. t. c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerzeni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy a telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa; mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékelengedési kedvezménytől is elesnek;

A kitűzött határnapon a telekkönyvi és kataszteri birtokrészletek azonosítása veszi kezdetét. Az a határnap, amelyen a betétszerkesztő bizottság a helyszínén a további teendőket megkezdi, a községi elüljárósággal külön fog közöltetni.

Ennélfogva felszólítatnak:

1. mindazok, akik az eddig vezetett telekkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt annak idején jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2. mindazok, akik valamely telekkönyvezett ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átíratásra az 1886. XXIX. t. c. 15-18. és az 1889. XXXVIII. t. c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerzeni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy a telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa; mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékelengedési kedvezménytől is elesnek;

3. azok, akiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van telekkönyvileg bejegyezve, ugyancsak az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jog törölését kérelmezzék, illetve, hogy törölési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek; és

4. azok, akiknek javára zálogjog, bérleti vagy haszonbérleti jog az 1860. évet megelőző elsőbbséggel van telekkönyvileg bejegyezve, hogy eme joguknak a szerkesztendő telekkönyvi betétekbe való átvitele iránti kívánságukat a jelen hirdetménynek a hivatalos lapban harmadszori közzétételétől számított 60 napon belül vagy a telekkönyvi hatóságnál bélyegtelenül beadott kérvénnyel, vagy a betétszerkesztő bizottságnál a helyszínén szóval jelentésük be, mivel ellenesetben a kérdéses jogok elévülteknek tekintetvén, azok a telekkönyvi betétekbe át nem fognak vitetni.

Kelt Titelen, 1900. évi április hó 21-én.

Jankovics Dusán,
betétszerkesztő.

Jankó Antal,
kir. albiró.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Alulírt m. kir. jószágigazgatóság részéről közhírré tétetik, hogy az alább felsorolt birtárgyaknak további hasznosítása végett az alább megnevezett helyeken és napokon írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött szóbeli árverés fog tartatni, melyre haszonbérbeadni kívánók 10% bánatpénzzel ellátva oly hozzáadással bivalnak meg, hogy az 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatok is a kiküldési összegnek megfelelő 10% bánatpénzzel ellátva az árverés megkezdéseig az árverés megtartásával megbízott hivatalhoz vagy az árverést megelőzőleg 3 nappal alulírt kir. jószágigazgatósághoz adhatók be. Ezen ajánlatokban, melyekben az 50 kros bélyeg szabályszerűen átírandó, a megajánlott év s holdankénti, esetleg évi haszonbér nemcsak számokkal, hanem betűvel is tisztán érthetően kiírandó és világosan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverés feltételeit — melyeket alábbi köteles — ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti. — Az árverési feltételek a m. kir. jószágigazgatóságnál és a kerületi ispánságoknál megtekinthetők. — Utóajánlatok nem fogadtnak el még az esetben sem, ha azok egy újabb árverés esetére kötelezőleg fentartatnak is. — A bérbeadási árverések a következő helyeken és napokon fognak megtartatni u. m.:

- I. Aradon a m. kir. jószágigazgatóságnál 1900. évi április hó 27-én d. e. 10 órákor:** Apátfalva, M. Csauad, Palota és sajtényi halászi jog; Apácai 29. sz. visszavett telep 12 h. 711 □ öl; Alberti maradványföld 2 h. 119 □ öl; Alberti visszavett tanítói kegyadom. föld 3 h. 533 □ öl és 6 h. 1067 □ öl; Borosjenői volt lövölde földterület 7 h. 524 □ öl; Kövegypádei 6, 38., 65/68., 79/82. és 80/83. sz. visszavett 5—5 holdas föld; Kövegypádei 66. sz. régi telep 7 h. 964 □ öl; Kövegypádei 47. sz. visszavett beltelek 1119 □ öl; M.-pécskai nagymagtár; M.-pécskai felsőlegelőbeli felmaradt 3 h. föld; M.-pécskai kegyadom. föld 6 h. 1067 □ öl; Ref. kövácsbázi 188. sz. visszavett belsőség 1118 □ öl; Zimándujfalui tanítói kegyadom. föld 5 hold.
- II. Lippán a m. kir. kincst. ispánságnál 1900. évi április hó 30-án d. e. 8 órákor:** Allioi majorföld s gyümölcsös 72 h. 1593 □ öl; Bakamezői Muresel kákás 8 h. 75 □ öl; Hidegkuti Hafner-féle házhely 287 □ öl; Kovaszincsi csárdaépület s föld 93 h. 421 □ öl; Lippai Háda lui Gyorgye Szirbu 1 h. 150 □ öl; Lippai Kocszta pogányica 3 h. 1234 □ öl; Lippai cserjés majorföld 4 h. 1470 □ öl; Lippai Gyungyuk Maros sziget 2 h. 641 □ öl; Bakamező—osztrovi halászi jog; Berzova—kaprucai halászi jog; Glogovác—mikalakai halászi jog; Hidegkuti halászi jog; Lalasincsi halászi jog; Lippa—m. radna—solymosi halászi jog; Paulis—szabadhelyi halászi jog; Pozsogai halászi jog; Tótvarad, Gyulica, Govosdia és battucei halászi jog; Mondorlaki 2 censuális telek.

III. Temes-Szent-Andráson a m. kir. kincst. ispánságnál 1900. évi május hó 4-én d. e. 9 órákor: Knezi mesárszékű föld 4 h. 411 □ öl; Knezi volt útsz. term. földek 23 h. 100 □ öl, 4 h. 826 □ öl és 4 h. 1178 □ öl; Szakálházi mesárszékű föld 3 h. 21 □ öl; Szakálházi erdőirtások I—IV. tag 80 h. 467 □ öl, VI. tag 9 h. 1136 □ öl, III. tag 10 h. 672 □ öl, II. tag 10 rend. 5 holdas föld, II. tag 7 h. 900 □ öl; Kisbecskerekéri nádas és kaszáló föld halászi joggal 324 h. 834 □ öl; Uj-Szent-Iván térvári tanítói kegyadom. föld 10 h. 246 □ öl; Bélicsi halászi jog; Gizellafalvai volt papi kegyadom. földek 3 h. 426 □ öl, 10 h. 1070 □ öl és 7 h. 1000 □ öl; Hissziási csereföld 218 h. 1046 □ öl; Józseffalvai papi kegyad. földből lemért rész 3 h. 1275 □ öl; Józseffalvai kőbánya 4 h.; Utvini halászi jog; Szilbai legelőföld 167 h. 72 □ öl.

IV. Dentán a m. kir. kincst. ispánságnál 1900. évi május hó 7-én d. e. 9 órákor: Dentai szantartói lak utáni pótkert 1062 □ öl; Dentai erdőirtási föld 20 h. 326 □ öl; Dentai erdőirtások 55 h. 768 □ öl; Kamara-szent-györgyi erdőirtások 69 h. 768 □ öl, 44 h. 1042 □ öl, 48 h. 49 □ öl.

V. Pancsován a m. kir. kincst. ispánságnál 1900. évi május hó 8-án d. e. 9 órákor: Almás-temesi előtér 207 h. 893 □ öl; Almás-temesi töltés, tartaléktér és átvágások 71 h. 692 □ öl; Borsca-gizellahaimi IV. öbl. réti föld 409 h. 306 □ öl; Borsca-Torontál sziget IV. öbl. új-banovca Duna-zátony előtöltés és tartaléktér 301 h. 1209 □ öl; Borsca-albrechtsdorfi IV. öbl. réti föld 4000 h. 1444 □ öl; Borsca-königsdorfi IV. öbl. réti föld 1156 h. 1015 □ öl; Kubini VIII. öbl. Dojni rét nevű dom. föld 272 h. 474 □ öl; Pancsovai V. öbl. réti föld 889 h. 982 □ öl; Szvicsai duvai halászi jog.

VI. Nagy-Becskereken a m. kir. kincst. ispánságnál 1900. évi május hó 10-én d. e. 8 órákor: Nagy-becskerekéri 8., 9., 10., 21., 22. és 23. sz. réti föld 252 h. 1449 □ öl; Nagy-becskerekéri Debela-Lunkai föld 181 h. 811 □ öl; Nagy-becskerekéri Rutova-Lunkai föld 81 h. 652 □ öl; Nagy-becskerekéri IV. és V. sz. Sztatina föld 970 h. 1438 □ öl; Nagy-becskerekéri tisztai töltés melletti gödrös legelő és a töltés és szorító gát közti csereföld 159 h. 166 □ öl; Nagy-becskerekéri II. sz. Sztatina föld 404 h. 221 □ öl; Nagy-becskerekéri a III. fordulót övedző s a töltés mentén elvonuló föld 73 h. 1378 □ öl.

VII. Kulán a m. kir. kincst. ispánságnál 1900. évi május hó 12-én d. e. 9 órákor: Doroszlói szent-kuti csárdaépület és telke 2 h. 100 □ öl; Kernyajai Bárányjárás II. dűlő 12 h. 820 □ öl és III. dűlő 43 h. 235 □ öl; Moholi legelőjuttalék 116 h. 1400 □ öl; O-becsei magas parti legelőföld 2 h. 895 □ öl; Torzsa-Pettau puszta III. sz. bérlet 225 h. és VIII. sz. bérlet 355 h. 460 □ öl.

VIII. Dautován a községhezánál 1900. évi május hó 14-én d. e. 9 órákor: Dautovai Bode nevű birtok 52 kisebb részletben őszi vetés alá 310 h. 1456 □ öl.

IX. Lugoson a m. kir. kincst. ispánságnál 1900. évi május hó 17-én d. e. 9 órákor: Kis-kostalyi majorföld 42 h. 36 □ öl; Tápiai halászi jog.

Aradon, 1900. évi április hó 12-én.
M. kir. állami jószágigazgatóság.
(Utánnomtat nem díjaztatik.) 2—2

SCHLOTZER MÁRTON

szijgyártó
ZOMBORBAN,
Korzó, Falcione Nándor-féle házban.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát mindenféle

lószerszámokban,

ugy diszfogatokhoz valamint igásfogatokhoz is; továbbá nyeregfelszerelések, ostorok, ostornyelvek, lo-vaglópálca, kutyaostor, kutyaszij, kutyavezető, zablák, kötőfékek, loncs és hevederek, laack, nyeregzappan, vaselín és mindenféle izzasztók.

Továbbá elvállal minden e szakmába vágó munkákat a legcsinosabb kivitelben és a legjutányosabb árak mellett. 4—1

Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Községi irnok.

Zombor környékén lévő német ajku községben a községi irnoki állás folyó évi május hó elején megüresedik. Ezen rendszeresített állásnak évi javadalmazása 1000 korona; és pedig: 800 korona készpénzfizetés, 40 korona anyakönyvvezetői helyettesi tiszteletdíj és a marhalevelkezelésből eredő 160.korona mellékjövedelem.

Aki ezen állást elnyerni óhajta, forduljon e lap kiadóhivatalához és **egyelőre csak egyszerű levélben írja meg** korát, családi állapotát, nyelvismeretét és hogy mit végzett? a jegyzői pályán mióta működik? és jelenleg hol van alkalmazva? 4—4

761. sz.
kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye bajai járásához tartozó Szántova községben lemondás folytán tresedésbe jött s évi 600 korona fizetéssel javadalmazott községi irnok-végrehajtói állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom pályázni óhajtókat, hogy kellően felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb **folyó évi május hó 5-ig** terjesszék be.

Baján, 1900. évi április hó 18-án.

LATINOVITS,
főszolgabíró.

3714. szám.
p. 1900.

Hirdetmény.

Melylyel közhírré teszem, hogy Szendelbach Antal és társainak Kupfersmidt József Filipova község bírja és társai ellen Filipova község határának tagosítása iránt folyamatba tett ügyben a zombori kir. törvényszék mint urbéri bíróság 3714/p. 1900. sz. a. kelt végzésével az előnyomozás és a volt urbéres birtokok jelenlegi tulajdonosainak megszavaztatása végett kiküldtetvén, e végből határnapul **1900. évi május hó 10-ik napjának d. e. 9 óráját** Filipován a községhezához kintüntetem.

Értesitem egyben érdekelteket, hogy a szavazásra jogosítottak névjegyzéke a szavazás napját megelőzőleg nyolc napon át a szokott hivatalos órák alatt Filipován a községhezánál az érdekeltek által való megtekinthetése nyitva tartatik s hogy az ellen észrevételeiket vagy kifogásaikat fenti határnapon a szavazás megkezdése előtt a bírói kiküldöttnél szóval vagy írásban előadhatták.

Értesitem még érdekelteket, hogy szavazni személyesen, vagy e célra különösen meghatalmazott által és pedig közjegyzőileg hitelesített meghatalmazás alapján lehet, továbbá, hogy a gyámság vagy gondnokság alatt álló érdekeltek helyett a gyámok s illetve gondnokok, vagy az illetékes árvaszék által kirendelt ügygondnok szavazhatnak, s végül, hogy a meg nem jelenők, vagy a szavazástól egyébként tartózkodók a tagosítást kívánókhoz csatlakoztatnának fognak tekintetni.

Zombor, 1900. évi április hó 23-án.

A kir. törvényszék.

Szondy Mátyás,

kir. törvényszéki bíró, mint kiküldött.

211. szám.
bv. 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódásági kir. járásbíróóság 49/polg. 1898. számú végzése által dr. Scultéty Jenő hódásági ügyvéd által képviselt Hausz István és Beck Ferenc hódásági lakosok javára Grnya István lalittyi lakos ellen 190. korona tőke, ennek 1897. évi augusztus hó 31-ik napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 20 korona perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 770 koronára becsült lovak, tehének, kocsik stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1900. V. 144/5. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Lalittyon alperes lakásán leendő eszközzésére **1900. évi április hó 30-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozókkal ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 108. §-a értelmében a legtöbbet igézőnek becsárán alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.
Kelt Hódásághon, 1900. évi április hó 16-án.

Váczy János,
kir. bir. végrehajtó.

Eladó ház.

Zomborban, a Deák Ferenc kör-
uti 143. sz.

h á z

szabad kézből eladó. Bővebbet **Méró Ignác** téglagyárosnál bajai uton.

1666. sz.
kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye hajai járásához tartozó Csataalja községben leköszönés folytán tresedésbe jött és évi 700 korona fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtsák, hogy kellően felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb **folyó évi május hó 5-ig** nyújtsák be.

Baján, 1900. évi április hó 18-án.

Latinovits,
főszolgabíró.

Építészek figyelmébe.

A bács-feketehegyi ref. templom átalakítási (beton boltozat, padok stb.) munkáira vonatkozó **árlejtés a községhezánál folyó évi május hó 14-én délelőtti 10 órákor** fog megtartatni. A rajzok stb. a lelkeszi hivatalnál megtekinthetők. A költségvetés főösszege 29,424 korona. A vasuti állomásnál kocsik mindig kaphatók.

Bács-Feketehegy, 1900. április hó 24-én.

Tóth Sándor,
ref. lelkész.

2—1

1562. sz. kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

B.-Madaras községben megtresedett községi jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy a szabály szerint felszerelt folyamodványaikat **1900. évi május hó 25-ig** hivatalomhoz annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkező folyamodványok tekintetbe vétetni nem fognak.

A községi jegyző javadalmazása:

1. Évi fizetése 800 korona készpénz.
2. 6 öl kemény tüzelőfa.
3. A jegyzői lakban, melyet a község tart jó karban, szabad lakás.
4. ¼ telek föld, hozzá tartozó heréskert és kenderföld haszonélvezete, melyek után az adót a jegyző viseli.

Kelt Bács-Almásán, 1900. évi április hó 21-én.

Vojnich Máté,
főszolgabíró.

3—1

696. sz.
1900.

Hirdetmény.

A kalocsai érsekség tulajdonát képező, Bács község (Bács-Bodrogh megye) belső határában fekvő ingatlanok, u. m.:

1. A bácsi 1. sz. tjkvben 3., 4. és 5. sor, 9., 10. és 11. hrsz. alatt fölvelt várbeli erdőszlak 334 □ öl beltelekkel és 1015 □ öl kerttel, becsérteke 5600 kor.
2. Ugyanazon tjkvben 7. és 8. sor, 65., 66. hrsz. alatt fölvelt várbeli korsma 204 □ öl beltelekkel és 167 □ öl kerttel, becsérteke 1800 kor.
3. Ugyanazon tjkvben 10. sor és 116. hrsz. alatt mesárszék 151 □ öl beltelekkel, becsérteke 2416 kor.
4. Ugyanazon tjkvben 13., 14., 15. sor, 475., 476. és 477. hrsz. a. erdőszlak, melléképületeivel 662 □ öl beltelekkel és 859 □ öl kerttel, becsérteke 9000 kor. a helyszínén, Bácsban a község házánál **1900. évi május 28-án délelőtti 10 órákor** tartandó nyilvános árverésen eladatnak.

A becsár 20%-a készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban az árverés előtt leteendő; a teljes vételár pedig a felsőbb jóváhagyástól számítandó 4 év alatt, évnegyedi részletekben 7%-os kamatokkal az érseki uradalom kalocsai főpénztárába fizetendő.
Kalocsa, 1900. évi április hó 18-án.

A kalocsai ers. urad. igazgatóság.

594. szám.
kig. 1900.

Pályázat.

Alulírott községi elüljáróság a Pivnicán tresedésben lévő 720 korona készpénz fizetéssel javadalmazott gyalogrendőri állásra pót-pályázatot hirdet.

Az ezen állást elnyerni óhajtók kérvényeiket **1900. évi április hó 30-ig** ezen elüljáróságnál nyújtsák be s igazolják, hogy védkötelezettségüknek megfeleltek, hogy életévük 24—60 közötti, hogy feddhetlen előéletű, teljesen egészséges, írni és olvasni tudó magyar állampolgárok, szerbül vagy tótul is beszélnek.

Pivnicán, 1900. évi április hó 12-én.

Lovassy Ödön, Kovacsevits Márkó,
jegyző. 3—3 bíró.

Haszonbérbeadási hirdetés.

Ném tulajdonához tartozó zombori határban, Sáponya dűlőben, Nemes-Militics és Csonopla közt elfekvő 60 katasztrális holdat kitevő, 12 éven át házilag kezelt ingatlanok — melyekből 40 hold vízmentes, jó minőségű szántóföld, a többi pedig legelő — 5 esetleg 10 évre **haszonbérbe adandó.**

Megjegyzem, hogy a szállás egy teljes gazdasághoz szükséges jó karban levő épületekkel bir u. m.:

2 szobából és konyhából álló lakóház, 6 drb lónak bekötésére alkalmas istálló, továbbá 20 drb szarvasmarhára berendezett külön istállók, ezenkívül felszerelt és sertésenyésztésre okserűen berendezett sertésólak.

Feltételek az alulírottánál megtudhatók.

Dr. Nicolics György,
ügyvéd.

3-2

Bérleti hirdetés.

A nemes-militicsi fürdő folyó hó 29-én a helyszínén tartandó árverésen bérbe adatik.

A feltételek **Vidakovits Ferencnél** megtudhatók.

3-3

Szőlőbirtokosok figyelmébe.

Alulírott fakeskedés ajánlja gömbölyű tölgyfa és lucfenyő szőlőkaróit a **legjutányosabb árak mellett** minden mennyiségben.

Ernst János és Roth,
UJVIDÉKEN.

10-4

1900. évi 17770. számhoz.

Bérleti hirdetés.

A magyar vallásalap tulajdonát képező s közigazgatásilag Bács-Bodrogh vármegyébe kebelezett Mélykut községhez csatolt pusztá Tinójárás következő részletei, u. m.:

I. számú	825 ²⁸ / ₁₁₀₀
II. "	789 ⁸² / ₁₁₀₀
VIII. "	774 ⁶⁴ / ₁₁₀₀ és
IX. "	842 ⁶⁸ / ₁₁₀₀

(1100 □ öles) hold kiterjedésben az alulírt miniszterium IX. ügyosztályában **1900. évi május hó 8-án** tartandó nyilvános zárt ajánlatu verseny útján 1900. évi november hó 1-től 1922. évi október hó 31-ig terjedő 22 évre haszonbérbe fognak adani.

Az egykoronás bélyeggel s a versenytárgyalási feltételekben megállapított banatpénz letételét igazoló pénztári nyugtákkal ellátott ajánlatok a fent kitett nap déli tizenkét órájáig az alulírt miniszterium segédhivatalainak igazgatóságánál nyújthatók be.

A részletes bérleti és versenytárgyalási feltételek a fentírtott igazgatóságánál, a közalapítványi gazd. felügyelőségénél Ceglédén és a közalapítványi ispánságánál Mélykuten tekinthetők meg.

Budapest, 1900. évi március hóban.

3-3 Vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium.

Pályázati hirdetés.

Bács-Földvár községénél elhalalozás folytán megtrúlt 600 korona utólagos havi részletekben fizetendő évi fizetés és 60 korona évi ruba általánnyal javadalmazott rendőrvetési állásra pályázat hirdetik.

A pályázni óhajtok kérvényeiket alulírott előjáróságnál **folyó évi május 1-éig** adják be.

Bács-Földvár, 1900. évi április hó 21-én.

Az előjáróság.

689. szám.

kig. 1900.

Pályázati hirdetés.

Kis-Kér községben előléptetés folytán megtrúlt gyalogrendőri állásra ezennel pályázatot nyitunk s felhívjuk az ezen havi utólagos részletekben a községi pénztárból évi 600 korona bér és félévi utólagos részletekben járó évi 50 korona ruhaátalánnyal javadalmazott rendőri állást elnyerni óhajtokat, hogy sajátkezüleg irt, eddigi alkalmaztatásukat, testi alkalmasságukat, nyelvismereteiket igazoló pályázati kérvényeiket alulírott előjáróságnál **f. évi május hó 15-ig** nyújtsák be.

Kis-Kér, 1900. évi április hó 12-én.

2-2

Az előjáróság.

14 darab

betanított, 5 éves, egészséges, erős, szép, tiszta magyar fajú **jármos ökör** szabad kézből eladandó.

Rasztinai uradalom,
posta és vasúti állomás Gákova.

2-1 (Utányomat nem díjaztatik.)

KÉLT-LAKK

(Glasur)

legkisebb méretű szarvasmarhák számára.

1 nagy palack ára 2 kor. 70 fillér. — 1 kis palack ára 1 kor. 36 fillér.

Viasz-kendős Arany-fénymáz

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény palat szállításra. 1 kosogó ára 90 fillér.

Fehér „Glasur”-fénymáz

legjobb szer mosó-asztalok, ajtók, ablaküvegek stb. újonnan befestésére. 1 kosogó ára 90 fillér.

Mindenkor kaphatók: 8-4

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

RÁCZ GYÖRGY

Jolánföldi szőlőtelepén és kertészetében

KULÁN

leszállított áron kapható:

Fajtisztán telepített szokványos és peronosporamentes amerikai és európai szőlővessző. **Gyökeres fas és sima zöldoltvány Rip. Portalis (Gloire de Montpelier) és Rupestris Monticola** alanyon 16 jó bor fajban és 40 muskotály és csemege fajban.

A kertészeti osztályban:

Igen szép **gyümölcsfák**, körte és alma **vadoncok**. Gyönyörű **utszéli fak**. A legjobb és **legellentállóbb** elősövény

Maclura aurentiaca,

azután **Gleditsia**, végre rózsafák, cserjék stb. Kívánatra árjegyzéket küld az

10-10

Intézőség.

Üzlethelyiség-változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Zrinyi-utcaiban volt **cipész-üzletemet** a Kossuth Lajos-utcai Frey fele házba helyeztem át, hol ezután

„Gubicza György és Társa”

cég alatt kizárólag saját készítményű kintő minőségű **ferfi, női és gyermek-cipőket** nagy választékban tartunk raktáron.

Mértékszerűen megrendeléseket pontosan és elegáns kivitelben készítenek.

A mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg dű-an felszerelt cipő üzletünket a n. é. közönség becses figyelmébe ajánljuk és nagybecsű pártfogását kérjük.

Mély tisztelettel

10-6 **Gubicza György és Társa.**

1725. sz.

kig. 1900.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye bajai járásához tartozó Bikity községben elhalalozás folytán fűresedésbe jött és évi 600 korona fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom a pályázni óhajtokat, hogy kellően felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb **folyó évi május hó 5-ig** terjesszék be.

Baján, 1900. évi április hó 19-én.

Latinovits,
főszolgabíró.

2342. szám.

kig. 1900.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bresztovác, Bács Doroszló és O Sztapár nagyközségekből csoportosított és Bács-Bresztovác székhelyvel 1200 korona készpénz fizetés, hivatalos utazások alkalmával az egyes községek által természetben kiszolgáltatandó fuvar, továbbá az állatok gyógykezelésének az 1888. évi VII. t. c. 103. §-a szerint egyezségileg avagy szerződésileg biztosított díjazással egybekötött körállatorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom pályázókat, hogy kellően felszerelt kérvényüket **folyó évi május hó 18-ig** hozzam nyújtsák be.

Apatin, 1900. évi április hó 18-án.

Deák Zsigmond,

főszolgabíró.

2-1

Elismert legjobb kerékpárok!

6-6

Legjónyósebb fizetési feltételek!

Styria.

Attila.

Gyári árak!

Ifj. Heindlhofer R. Zombor.

Nagy butoreladás.

A tavaszi idényre butoráru-raktáromat ujonan felszerelve, van szerencsém a n. é. közönséget ennek szives megtekintésére tisztelettel meghívni.

Raktáron tartok nagy választékos készletben **teljes háló-, ebédlő- és szalon-berendezéseket,**

nemkülönböztetve mindennemű egyes butordarabokat és más tárgyakat, mi csak lakberendezéshez szükséges, az egyszerűbbtől a legdiszesebbeni kivitelig nagy választékban, szolid és jól dolgozott minőségben, jótállás mellett minden egyes darabért, oly jutányos árak mellett, hogy bátran mondhatom, **olcsóbban mint bárki másnál.**

Kárpitozott munkákat illetőleg mint képzett kárpitos mester a legcsinosabban készítem, igen jutányos árakért.

A n. é. közönség kegyes megtisztelését kérem.

Teljes tisztelettel

ADLER ADOLF

kárpitos mester és butorkereskedő
ZOMBORBAN, ossuth (6) utca, a takarékpénztárral szemben.

6-6

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomtatás.